

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

791.45

Szerző:

Dugovics Viktor

Hely

Cím:

A letragikusabb film

Idő

"1921"

Forrás:

Az Újság

Személy

Bp.
(Hely)1921. 6. 29
(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

Közp. nyomt. XX. cs. 23. sz.

Székesfővárosi házi nyomda 1920

A letragikusabb film.

(Szétrombolt mozik. — „János, verje csak le azt is.” — Milliók a szemétn.)

Julius elsején ötvenhét fővárosi mozi felett kondul meg a vészharang. Ötvenhét régi mozitulajdonos megy ki az utcára, a bizonytalan életbe és nem egy 10—15 év becsületes munkáját hagyja ott a négy fal között. És az új tulajdonosok? Bár hónapok állottak rendelkezésükre, még sem tudták megváltani a berendezéseket. Nem volt rá pénzük. Ujabbán ugy mondják, hogy a Magyar-Angol filmvállalat és a Nemzeti Hitelintézet 30 milliót bocsát rendelkezésükre. Ez az összeg azonban még az öt legnagyobb mozgó berendezéséhez sem elég. Ma, két nappal a terminus előtt az a helyzet, hogy a régi tulajdonosok, hiven lakásbérleti szerződésükhöz, olyan állapotban adják át a helyiséget, a hogyan kibérelték és még az apróbb átalakításokat is mind visszaalakítják. Végignéztünk egy pár ilyen helyiségkiürítést és a lehető legegyszerűbben, legközvetlenebbül igyekszünk sorjában elmondani, a mit láttunk.

Az Erzsébet-körúti Royal Apollo-mozgóban a villamos vezetékeket leszerelték, a tölgyfalépcsőket és a hatalmas, ma pótolhatatlan tükrüvegeket értékesítették. Nincs egy elárvult szék a hombárszerű teremben, nincs egy díszíté a falon, nincs egy villanykörte a helyén. Szerteszét gipsz, vas, forgács hulladék, a minék a kitakarítása is nagy munka lesz. Egyedül ennek a mozgónak az újra való berendezése ma legalább tizenkét millióba kerül, nem is említve, hogy egyes tárgyak, mint például a csapószékek, az üvegyöngyökkel preparált mozivászon Magyarországon be sem szerezhető. Folyni kell majd itt a pénznek és teljes erővel kell dolgozni, ha januárra játszani akarnak. De honnan veszik majd a pénzt?

Bár kisebb méretű, de még szomorubb a kép a Royal Nagymozgónál, a mely szintén az Erzsébet-körúton van. Ennek tulajdonosa, Radó József, szomorúan áll a szeméthalmaz felett, mint Marius Karthagó romjain. Könnyes szemekkel mondja:

— Uram, mindent megkísérletem. Huszonegy éve

bérlem ezt a helyiséget, a melyet tizenegy év óta moziknak használok.

— Tessék nézni ezeket a gipsz-figurákat. Művészi munka volt, egy-egy oldal négyezer koronába került annakidején és most törmelék, por, értéktelen szemét. Beladgh Lászlórné az új tulajdonos. Hatszázezer koronát kértem ezért a gyönyörű berendezésért. Válasz nélkül hagytak. Most elhordatom, de vele szakad a szívem. Tönkrement öreg ember lettem. Ugy hallom, egy vállalkozó egy milliót kér a berendezés elkészítéseért. Ezt ma kettőért sem lehet megkapni. Igen, János, verje csak le azt is! Pusztuljon minden.

Új film. A Rákóczi-úti Phoenix-mozgóban még a padlót is felszedték, mert emelkedőre volt átalakítva. A rabitzfalak vaskeretei is a földön hevernek. A falak ugy függenek a levegőben, mint Mohammed koporsója. A gépház megközelíthetetlen, mert a vaslépcső is az utcára került. Az egész bonyolult villanyberendezés értéktelen lim-lommá vált. Lapáttal szórják ki. Igen,

mindaz, a mi még pár nap előtt abszolút érték, vagyon volt, most szemétre való törmelék.

Közvetlen szomszédságban a Fővárosi Nagymozgó. Itt már komolyabb az eset. A tulajdonost, Gerő Sándort előállítják, mert nem akarja a székeket otthagyni, a melyek, a háziur kijelentése szerint, szerződésileg őt illetik. Gerő azt mondja, hogy időközben készpénzért megvette. Majd a rendőrségen eldöntik a kérdést. Az új tulajdonos először hatszázezer koronát ígért, majd százötvenezer bért, de egyiket sem adta meg. Gerő azt állítja, hogy neki még kabaré-engedélye is van és a ház többi üzlethelyiségének is ő a főbérlije. Nem akar kimenni, mert kabaré-előadást akar tartani. Hogy ezt a fogas problémát hogy oldják meg, rejtély. Annyi azonban tény, hogy legalább egy millió került itt is a szemétre.

És így tovább. Omnia, Tátra, Corso, de minék folytatni? A hol tegnap még virágzó üzlet volt, ma csak kórákás, por, törmelék, mintha pusztító vihar döntötte volna romba.

Ezzel azonban még nem jutottunk ponthoz. Ez időszertn ugy áll a helyzet, hogy 3000 család maradt kenyér nélkül. Ennyien éltek a mozikból, mint műszaki alkalmazottak, jegyszédők, ruhatárosok, statiszták és színé-

szek. Igen, statiszták és színészek is, mert a filmgyárak is szünetelnek. Ezt akarják 30 millióval újra üzembe helyezni, akkor, mikor egy valamire való filmért hetenkint százötvenezer korona használati díjat kell fizetni. És az új berendezésekért újabb milliók indulnak utra külföldre. Milliók, a melyek nincsenek, hanem van helyettük lerombolt mozi, tönkretett emberek és jó pár fuvar szemét. Dugovics Viktor.

A »Magyar Távirati Iroda« jelenti: A Nemzeti Hitelintézet és az Angol-Magyar Filmszínház Részvénytársaság között meg-egyezős jött létre az új moziengedélyesek finanszírozása ügyében. A magyar tőke nagyobb érdekeltséggel vesz részt ebben a vállalkozásban, mint a külföldi és így a magyar érdekek kellő védelme biztosítva van. Az angol tőke részvételére nézve Stead ezredessel távirati uton történt meg az egyezség. Az új moziengedélyesek mögött egy ma már megfelelő anyagi erő áll, minélfogva a mozik átvétele még a napokban megkezdődik.